

SPIS TREŚCI

<i>DROGI CZYTELNIKU!</i>	7
WSTĘP	9
JAK POWSTAWAŁY RELIGIE – ANTROPOLOGIA	11

CZEŚĆ I: WIERZENIA I BOGOWIE INDIAN PLEMIONA INDIAN OBU AMERYK W OPOWIEŚCIACH I FAKTACH

PREHISTORIA	19
MEZOAMERYKA	21
Państwo Zapoteków	21
Państwo Tolteków	22
Państwo Totonaków i Huasteków	23
Imperium Majów – wierzenia i bogowie	24
Stare Imperium	25
„Święte miasto” Palenque	25
Nowe Imperium	26
Część opisowa	27
Chichén Itzá	27
Budownictwo	27
Kalendarz Majów	28
Pismo Majów	28
Bogowie – teologia	28
Wierzenia – kosmologia	29
Kult	30
Mit o skarbach „Świętego Jeziora”	30
Kres Imperium Majów	31
Państwo Azteków – wierzenia i bogowie	31

Bogowie i krwawe ofiary – teologia i kult	32
Część opisowa	34
Kalendarz Azteków	34
Rolnictwo	34
Pismo i zdobnictwo	34
Medycyna i sądownictwo – miasta	34
Zdobycie państwa Azteków przez H. Cortésa w opowieściach	36
Historia objawienia w Guadalupe	40
Chronologia wydarzeń – Mezoameryka	42
AMERYKA ŚRODKOWA – OPOWIEŚCI	44
Pozostałości w Panamie – kultura Coclé	44
Plemię Czibczów	44
„Wyprawa do Indii” – Krzysztof Kolumb	45
AMERYKA POŁUDNIOWA	47
Indianie andyjscy w opowieściach i faktach	47
Plemiona i państwa	47
Bóg Viracocha	48
Kultura Chavin	49
Kultura Mochica	50
Królestwo Chimú	50
Plemiona Nazca	51
Klimat	51
Potężne państwo Inków – Tawantinsuyu – wierzenia i bogowie	53
Część opisowa	53
Legendy i powstanie – antropologia	53
Organizacja państwa i podboje	53
Pismo – „kipu”	54
Machu Picchu i król Pachacuti	55
Drogi i mosty	56
Król Huayna Cápac	58
Jezioro Titicaca	58

Kraina mieniąca się złotem	59
Tryumfalny pochód zwycięskiego króla.	60
Bogowie – teologia	61
Bóg Słońca Inti – bóg nad wszystkimi bogami w asyście innych bogów	61
Bogini Księżycy – Mama Quilla, żona boga Inti	61
Pozostali bogowie	62
„Kult Huaca” – wierzenia	62
Stworzenie świata wg Inków – kosmologia	62
Stworzenie człowieka – antropologia	63
Bratobójcze walki króla Huayna Cácapa – opowieści	63
Podbój przez Hiszpanów – Francisco Pizarro i Diego de Almagro – opowieści	64
Król Manco – rządy dwóch Gubernatorów.	68

CZEŚĆ II: KULTURY PLEMION AFRYKAŃSKICH

OKRES PRZED KOLONIZACJĄ.	75
Plemiona afrykańskie.	75
Środowisko, klimat – walka o przetrwanie	75
Dzień w wiosce	77
Afrykanin.	80
Struktura rodowa. Klany, plemiona	80
Wiara i wierzenia – teologia.	82
Religie – teologia.	84
KOLONIZACJA.	86
Handel niewolnikami – wyspa Zanzibar	86
Powroty.	87
Z Ameryki – Liberia.	87
Z Europy	88
Miasto – czas	89
Ucieczka przed bandami.	90
W DRODZE DO NIEPODLEGŁOŚCI.	92

Wzdłuż i wszerek kraju	92
Ogrody Tanzanii	92
Uganda	93
„Święte krowy”	94
Rwanda – walki plemienne Tutsi – Hutu. Burundi	94
Piaski Sahary – Sudan	96
Etiopia	97
Nad Atlantykiem	99
W drodze do Senegalu	99

CZĘŚĆ III: KULT WIELU BOGÓW W PAŃSTWACH BASENU MORZA ŚRÓDZIEMNEGO – POLITEIZM

EGIPT I JEGO BOGOWIE	103
Stare Państwo	103
Powstanie Egiptu – antropologia	103
Bogowie – teologia	105
Cześć oddawana zwierzętom	106
Grobowce i piramidy – kult	107
Średnie Państwo	109
Kult bogini Hathor	109
Nowe Państwo	110
Bóg Słońca – Amon-Re – kult	110
Dolina Królów	111
Echnaton i bóg Aton „Tarcza Słoneczna”	112
Tutanchamon i jego słynny grób	113
Seti I i Ramzes II	114
Epoka Późna	114
Okres niewoli	115
Okres hellenizmu	116
Okres rzymski	116
KRETA – KULTURA MINOJSKA	117
Powstanie – opowieści według mitów – antropologia	117

Królestwo Minosa	117
MYKENY – KULTURA MYKEŃSKA	121
Mykeny, Troja, Sparta	121
Wojna trojańska	123
Rodzinne zbrodnie – saga rodu Atrydów w opowieściach ...	124
„BÓG SŁOŃCA” W KAMIENNYM KRĘGU – STONEHENGE – ANGLIA.	127
GRECJA I JEJ BOGOWIE	128
Okres archaiczny	128
Wierzenia pierwotne – kult	128
Pochodzenie bogów – teogonia i antropogonia	129
Kraina zmarłych – podziemie Hadesu	130
Budowa świata według Greków – kosmologia.	130
Reformy Solona – Drakon	130
Okres klasyczny	131
Okres klasyczny wczesny	131
Bogowie greccy – teologia	131
Greckie ośrodki kultu – kult	135
Kult bogów	137
Wojny z Persami – „Bieg Maratoński”	138
Okres późnoklasyczny	138
Rządy Peryklesa – demokracja ateńska.	138
Nauka i filozofia	139
Poeci i aktorzy	139
Rzeźba	140
Bogowie Akropolu	140
Okres hellenistyczny	141
Wojna pelonopeska – Aleksander Macedoński	141
Okres rzymski	142
Ośrodki kultu poza Gracją	142
Pergamon	142

Wyspa Rodos.	143
Wyspa Samotraka	143
Wyspa Faros	143
Siedem cudów świata.	143
RZYM I JEGO BOGOWIE	145
Okres archaiczny – królowie etruscy	145
Ludność	145
Powstanie Rzymu – Roma według mitu – antropologia	145
Wierzenia pierwotne	146
Bogowie rzymscy – teologia.	147
Troska o duszę – antropologia	149
Obraz świata – kosmologia	150
Okres republiki	150
Świątynie rzymskie	151
Kult bogów	151
Organizacja życia religijnego	152
Rządy republikańskie.	152
Architektura i rzeźba	153
Wielcy filozofie, mówcy i poeci	154
Historyczna Kartagina.	154
Upadek republiki.	155
Okres cesarstwa rzymskiego.	155
Oktawian August	155
Ważniejsi cesarze epoki pryncypatu	156

CZĘŚĆ IV: WIERZENIA – RELIGIE – FILOZOFIE ŚRODKOWEGO I DALEKIEGO WSCHODU

INDIE – WIERZENIA, RELIGIE, FILOZOFIE	161
Dolina Indusu.	161
Ludność	161

Wierzenia Ariów	161
Religie rodzime – teologia	162
Wedyzm – epoka wedyjska	162
Braminizm – epoka bramińska	163
Hinduizm	164
Reinkarnacja – doktryna	164
Bogowie – teologia	165
Ścieżki prowadzące do wyzwolenia duszy	165
Święta rzeka Ganges, czyli Matka-Ganga – kult	166
Powstanie buddyzmu	167
Korzenie buddyzmu – antropologia	167
Nauka Buddy	168
Kamasutra	170
Budda a bóg	170
Różne odmiany buddyzmu	170
Therawada i mahajana – „Sutry”	170
Dżinizm	171
Wadžrajana	171
Za panowania Aśoki i jego następców	172
Aśoka	172
Groty, rzeźba	172
Mnisi, klasztory	173
Budownictwo sakralne	173
Okres od panowania Arabów, poprzez kolonię Wielkiej Brytanii do uzyskania niepodległości (skrótowo) ...	174
WOKÓŁ INDII	176
Kambodża	176
Tajlandia	177
Buddyzm w Tybecie	177
Lamaizm – odmiana buddyzmu	177
CHINY – WIERZENIA – RELIGIE – FILOZOFIE	180
Mit o powstaniu Chin – kosmologia	180

Pradziejcie – pochodne wierzenia o pierwiastku	
Jang – Jin	180
Demony – kult przodków – teologia	181
Dynastia Zhou i Walczących Królestw	182
Konfucjanizm – Doktryna	183
Czteroksiąg	183
Pięcioksiąg klasyczny	183
Taoizm – tao – „droga” – doktryna	184
Cesarstwo Qin i Han	186
Rozkwit państwa	186
Grobowce	186
Buddyzm	187
Zen i chan pochodne buddyzmu	188
Dalsze okresy cesarstwa od 300 n.e.	189
Dynastia Tang	189
Dynastia Song	189
Dynastia Ming	190
Dynastia mandżurska Qing	190
Upadek cesarstwa – republika	191
JAPONIA – WIERZENIA – RELIGIE – FILOZOFIE	192
Starojapoński mit o powstaniu Japonii – kosmologia	192
Sintoizm	192
Kami – istota najwyższa	193
Kult	193
Od dynastii Yamato do Heian	194
Pod wpływem Chin – okres Asuka	194
Świątynie – kult	194
Grobowce władców – kurhany	195
Okres Heian	195
Buddyzm – amidyzm	195
Epoka Kamakura i Muromachi	196
Szogunat – samuraje	196

Najazd Mongołów	196
Okres Muromachi (późny)	197
Droga herbaty	197
Okres Tokugawa	197
Przywrócenie władzy cesarzowi	197
Religia narodowa sintoizm i zen	198
Upadek cesarstwa – II wojna światowa	199

CZĘŚĆ V: TRZY RELIGIE BRATNIE MONOTEIZMU JUDAIZM – CHRZEŚCIJAŃSTWO – ISLAM

JUDAIZM I CHRZEŚCIJAŃSTWO – KORZENIE WSPÓLNEJ RELIGII – ANTROPOLOGIA.	203
Powstanie Pisma Świętego.	203
Pięcioksiąg Mojżesza	204
Genesis – Pierwsza Księga Mojżeszowa – Księga Rodzaju	204
Część I	205
Stworzenie świata i człowieka	205
Pierwsze Przymierze Boga z całą ludzkością poprzez Noego – Potop	206
„Królestwo szatana”	208
Kraina między Eufratem i Tygrysem	208
Drugie Przymierze Boga z Ojcem Narodów Abrahamem.	212
Część II	213
Izaak i jego synowie, podstęp Rebeki	213
Dzieje Józefa	214
Exodus – Druga Księga Mojżeszowa – Księga Wyjścia	215
Ucisk Izraelitów – narodziny i dzieje Mojżesza	216
Plagi egipskie.	216
Wyjście z Egiptu	217
Trzecie Przymierze Boga z całym ludem wybranym poprzez Mojżesza – Dekalog.	217

Leviticus – Trzecia Księga Mojżeszowa –	
Księga Kapłańska	219
Numeri – Czwarta Księga Mojżeszowa – Księga Liczb . . .	219
Deuteronomium – Piąta Księga Mojżeszowa –	
Księga Powtórnego Prawa	221
Dalsza historia narodu izraelskiego	223
Księga Jozuego.	223
Księga Sędziów	224
Księgi Samuela	225
Księga Królewska Pierwsza, Salomon, trzeci król Izraela.	226
Księga królewska Druga – upadek Izraela i Judy	228
Księga Daniela, Księga Ezdrasza	229
Religia Persji – Zaratusztra	230
Księgi Machabejskie.	230
 JUDAIZM	233
Święte pisma hebrajskie: „Tanach”	233
Tora – Prawo	233
Talmud	234
Newim – Proroctwa	234
Ketuwim – Pisma	235
Główne dogmaty wiary żydowskiej	235
Święta żydowskie	236
Święte zwyczaje żydowskie.	237
Różne interpretacje judaizmu – odłamy.	239
W oczekiwaniu na Mesjasza.	239
Dalsza historia Żydów.	240
Ruchy syjonistyczne, powstanie Państwa Izrael	242
 CHRZEŚCIJAŃSTWO	243
Chryścianizm.	244
Ewangelści	245

Początek życia Jezusa Chrystusa	246
Jan Chrzciciel	248
Działalność i nauka Jezusa	248
Chrześcijaństwo	257
Początki chrześcijaństwa	257
Dzieje Apostolskie	258
Św. Paweł	258
Św. Piotr	261
Św. Jakub Apostoł – Santiago de Compostela	262
Dzieje Kościoła	262
Chrześcijaństwo za panowania Konstantyna Wielkiego.	
Najazdy barbarzyńców	263
Podział Kościoła.	264
Cesarstwo Bizantyjskie	265
Rozłam kościoła – schizma	268
Wyprawy krzyżowe – krucjaty	268
Okres najazdu Mongołów i Tatarów	270
Kościół rzymskokatolicki (od roku 1054)	270
Podstawowe aspekty wiary.	271
Kościół prawosławny (od roku 1054)	273
Mnisi – klasztory średniowiecza	274
Reformacja	275
Jan Wiklif.	275
Jan Hus	275
Marcin Luter	276
Ulrych Zwingli.	277
Jan Kalwin	277
Kościół anglikański – episkopalny	277
ISLAM	279
Prorocy	280
Muhammad – wysłannik Allacha – antropologia.	280
Główne kanony wiary islamu	282

Koran – święta księga islamu	282
Pięć filarów islamu	283
Hadisy czyli przekazy	285
Sąd Ostateczny	285
Przepisy prawa – szariat	286
Historia i potęga islamu	287
Sunnici i szyici	288
Okres dynastii Umajjadów	289
Okres dynastii Abbasydów	290
Okres najazdu Mongołów	291
Najwspanialsze budowle islamu	291
Okres dynastii Turków osmańskich	291
Okres przed I wojną światową	292
Okres po II wojnie światowej	293
Islamski socjalizm	293
Ajatollah Chomeini	293
Islamski fundamentalizm	294
Epilog	295
Bibliografia	297